

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์

การวิเคราะห์กฎหมายเพื่อพัฒนาระบบขนส่งมวลชนประเภทไฟฟ้า
รางเบาโดยองค์การปกครองส่วนท้องถิ่น: ศึกษากรณีในเขตจังหวัด
เชียงราย

ผู้ประพันธ์

ปานทิพย์ ภู่อำ

หลักสูตร

นิติศาสตรมหาบัณฑิต

อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก

รองศาสตราจารย์ ดร.ชูเกียรติ น้อยนิม

อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทศพร อารีราษฎร์

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาวิเคราะห์และเสนอแนะแนวทางการพัฒนาระบบขนส่งมวลชนใน
จังหวัดเชียงรายผ่านระบบรถไฟฟ้ารางเบา (Light Rail Transit: LRT) เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิต
ประชาชนและส่งเสริมการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน ภายใต้บริบทที่ระบบขนส่งมวลชนปัจจุบันที่ยัง
เผชิญปัญหาด้านประสิทธิภาพ ความปลอดภัย และการเข้าถึงของกลุ่มประชากรเปราะบาง ซึ่งได้
ศึกษานโยบายและมาตรการทางกฎหมายจากประเทศญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกา ประเทศอังกฤษ และ
ประเทศฝรั่งเศส ซึ่งให้ความสำคัญกับบทบาทขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริหารจัดการ
โครงการจัดทำบริการสาธารณะรถไฟฟ้ารางเบาผ่านการกระจายอำนาจอย่างแท้จริง พร้อมทั้งมีการ
สนับสนุนงบประมาณและส่งเสริมความร่วมมือกับภาคเอกชนในรูปแบบการร่วมลงทุนระหว่างรัฐกับ
เอกชน (Public-Private Partnership: PPP) อย่างเป็นระบบ เมื่อเปรียบเทียบกับบริบทประเทศไทย
พบว่า ยังขาดความชัดเจนในบทบาทขององค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รวมถึงกลไกสนับสนุนทางด้าน
นโยบาย งบประมาณ และกฎหมายที่เพียงพอ ส่งผลให้การพัฒนาระบบขนส่งมวลชนในระดับท้องถิ่น
ยังไม่บรรลุผลอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนเท่าที่ควร ด้วยเหตุนี้ ผู้วิจัยจึงเสนอให้ประเทศไทย
ปรับปรุงกรอบนโยบายและมาตรการทางกฎหมาย โดยมุ่งเน้นการส่งเสริมการกระจายอำนาจให้แก่
องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น การสนับสนุนงบประมาณและการระดมทุนในระดับพื้นที่ รวมถึงการ
พัฒนากฎหมายที่เอื้อต่อความร่วมมือระหว่างรัฐกับภาคเอกชนและการมีส่วนร่วมของประชาชนอย่าง
แท้จริง ทั้งนี้ ควรดำเนินการควบคู่กับการบูรณาการนโยบายในระดับชาติและระดับท้องถิ่นอย่างมี
ประสิทธิภาพ เพื่อส่งเสริมการพัฒนาระบบขนส่งมวลชนที่ปลอดภัย เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และ
สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)
โดยเฉพาะเป้าหมายที่ 9 ซึ่งมุ่งเน้นการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่มีความยืดหยุ่น การส่งเสริม
อุตสาหกรรมที่ครอบคลุมและยั่งยืน ตลอดจนนวัตกรรม สำหรับการพัฒนาระบบขนส่งมวลชน

ประเภทรถไฟฟ้ารางเบาโดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในระดับจังหวัด เห็นควรให้จังหวัดเชียงราย โดยองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ เป็นผู้ดำเนินการกำหนดนโยบายและข้อบัญญัติท้องถิ่นที่เกี่ยวข้อง รวมถึงจัดทำแผนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบในระยะสั้น ระยะกลาง และระยะยาว เพื่อเป็นกรอบแนวทางในการพัฒนาระบบขนส่งมวลชนประเภทรถไฟฟ้ารางเบา (Light Rail Transit: LRT) อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ ควรมีการบรรจุแผนงานดังกล่าวไว้ในแผนพัฒนาจังหวัดอย่างเป็นทางการ เพื่อให้เกิดความเชื่อมโยงกับทิศทางการพัฒนาโดยรวมของพื้นที่ในระยะยาว โดยนโยบายและข้อบัญญัติที่เกี่ยวข้องกับระบบขนส่งมวลชนดังกล่าวจะมีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมการพัฒนาเมืองเชียงรายให้เป็นเมืองที่มีความยั่งยืน และมีขีดความสามารถในการรองรับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมได้อย่างสมดุลและมีประสิทธิภาพในอนาคต

คำสำคัญ: ระบบขนส่งมวลชน, รถไฟฟ้ารางเบา, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, จังหวัดเชียงราย

Thesis Title	A Legal Analysis of the Development of Light Rail Public Transit Systems by Local Government: A Case Study of Chiang Rai Province
Author	Panthip Phucham
Degree	Master of Laws
Advisor	Associate Professor Chukeat Noichim, Ph. D.
Co-Advisor	Assistant Professor Tosporn Arreeras, Ph. D.

ABSTRACT

This thesis aims to analyze and propose a development framework for a public transport system in Chiang Rai province by implementing a Light Rail Transit system. The aim is to improve the quality of life of residents and promote sustainable urban development. The study is conducted against the backdrop of the current public transportation system, which still faces challenges in terms of efficiency, safety, and accessibility - especially for vulnerable groups. The study draws on policies and legislation from Japan, the United States, the United Kingdom, and France, where there is a strong emphasis on the role of local authorities in the management and operation of public transport systems. These countries have implemented true decentralization supported by appropriate budget allocations and structured collaboration with the private sector through public-private partnership (PPP) models. In the Thai context, however, the role and responsibility of local government organizations is unclear. In addition, there is a lack of supportive policy mechanisms, legal frameworks, and financial resources, all of which hinder the effective and sustainable development of local mass transit systems. The researcher therefore recommends that Thailand revise its policy and legal frameworks by prioritizing the decentralization of authority to local government organizations, increasing financial support and local fundraising capacity, and developing legal provisions that facilitate public-private collaboration and genuine public participation. These efforts should be systematically integrated between the national and local

levels to ensure the development of a mass transportation system that is safe, environmentally friendly, and aligned with the Sustainable Development Goals (SDGs), particularly Goal 9, which emphasizes building resilient infrastructure, promoting inclusive and sustainable industrialization, and fostering innovation. For the development of a light rail transit (LRT) system by local administrative organizations at the provincial level, it is recommended that Chiang Rai Province—through its local administrative authorities—take the lead in formulating relevant policies and local ordinances. These should include the preparation of systematic implementation plans in the short, medium, and long terms to serve as a strategic framework for the effective development of the LRT system. Furthermore, such plans should be officially integrated into the provincial development plan to ensure alignment with the broader long-term development direction of the area. The policies and local regulations related to the proposed mass transit system will play a crucial role in promoting Chiang Rai's development into a sustainable city. They will also enhance the province's capacity to accommodate future economic, social, and environmental expansion in a balanced and efficient manner

Keywords: Public Transportation System, Light Rail Transit, Local Government, Chiang Rai Province

